

Kristitty ja Some 23.3.19

Olin Sormusen Pekan kanssa yhteydessä hiljattain ja kävi ilmi, että Pekka oli pitänyt opetuksen samantyyppisestä aiheesta kuin meillä täällä tänään. Tilaisuudessa oli kuulemma ollut paljon mummoja ja opetus oli mennyt hyvin - tiedä sitten, onko näillä asioilla jokin yhteys.

No eni veis tää ei ollut se mun pointti vaan Pekka kiteytti mulle loistavasti opetuksensa ytimen. Lainasin törkeästi, vaikkakin luvalla, heti tämän mahtavan ajatuksen tänne omaan opetukseeni.

“Some ja netti on muuttanut maailmaa, mutta meidän tehtävä maailmassa ei ole muuttunut”

- Pekka Sormunen

Messikysymys: Minkälaisia tehtäviä Jumala on kristityille antanut?

Periaatteessa hätäisimmät voisi jo tässä kohti lähteä kahvittelemaan, sillä tähän se on ydin. Muuttuvan maailman ajan keskellä, meidän tehtävä ei ole muuttunut. Mutta jos kuitenkin vielä haluat jäädä kuuntelemaan syvemmin aiheesta, niin toki voit sen tehdä.

Opetuksen jäsentäminen

Tänään on tarkoitus puhua sosiaalisesta mediasta. Ovella jaetusta ohjelmalappusesta näette, kuinka olen tämän puolituntisen jakanut. Ihan alkuun käsittelemme sitä, mitä sosiaalinen media ylipäätään on vuonna 2019 ja mitä se edustaa tämän päivän maailmassa. Tämä osio toivottavasti antaa teille käsityksen, miksi tästä aiheesta kannattaa ylipäätään puhua.

Toisessa osassa käsittelemme meidän kristittyjen suhdetta sosiaaliseen mediaan ja sen mahdollisuuksiin tai uhkiin. Miten meidän pitäisi suhtautua tämän tyyppisiin asioihin ja mitä Jumala kenties haluaa meille jokaiselle yksilöinä puhua tämän aiheen tiimoilta.

Viimeisessä osiossa käsittelen sitä, minkälainen olisi Jeesuksen instagram-tili, jos Jeesus olisi elänyt tässä ajassa ihmisenä, vaikka täällä Suomessa. Tää on jotenkin äärimmäisen kutkuttava ajatuksena ja varmasti saa jokaisen mielikuvituksen laukkaamaan.

Mutta todellisuus on, että me voidaan raamatun lehdiltä lukea, että Jeesus eli ihan täyttä elämää omassa ajassaan ja oli jopa todella radikaali kolmekymppinen nuori mies. En hetkeäkään epäile, etteikö Jeesus olisi ollut aktiivinen sosiaalisessa mediassa, jos eläisi vuonna 2019.

Messikysymys: Millä tavoin Jeesus eli "täyttä elämää"? Entä miksi Jeesusta voidaan pitää radikaalina?

Mutta katsotaan hieman ylipäätään mitä sosiaalinen media edustaa nykypäivänä.

1. Sosiaalinen media vuonna 2019

Jotta meistä jokainen pääsisi samalle sivulle asiassa on hyvä ensin hieman avata sosiaalisen median käsitettä. Mitä on sosiaalinen media ja minkälaisia asioita siihen liittyy.

In 2019, Merriam-Webster defined "social media" as "forms of electronic communication (such as websites for social networking and microblogging) through which users create online communities to share information, ideas, personal messages, and other content (such as videos)

2019 Merriam-Webster, joka tituleeraa itseään USA:n luotetuimpana internetin tietosanakirjana kuvaa sosiaalisen median

“sähköisen viestinnän muotona jonka välityksellä käyttäjät luovat verkossa olevia yhteisöjä jakaakseen tietoa, ideoita, henkilökohtaisia viestejä ja muuta sisältöä”

Wikipedian sisältöjä mukaillen sosiaalista mediaa yhdistää seuraavat 4 asiaa:

- Internetissä olevia interaktiivisia web 2.0 -pohjaisia sovelluksia
- Pohjautuu käyttäjiensä toteuttamaan sisältöön
- Taustalla on jokin some-organisaatio, jonka palveluun henkilö luo profiilin
- Luovat sosiaalisia verkostoja yhdistämällä ihmisiä ja erilaisia ryhmiä

Vuonna 2019 tammikuussa maailmassa oli 7,6 miljardia ihmistä, joista n. 4 miljardia käyttää internetiä. Näistä 4 miljardista netin käyttäjästä 3,2 miljardia käyttää aktiivisesti sosiaalista mediaa.

Messikysymys: Mitä ongelmia voi liittyä suuriin käyttäjämassoihin?

Eli puhutaan aivan valtavista käyttäjämääristä. Ja sosiaalisen median käyttö kasvaa koko ajan - myös meillä Suomessa.

No minkälaisia sosiaalisen median kanavia ylipäättään on olemassa ja miten niiden käyttö jakaantuu. Maailmalla johtopaikkaa pitää Facebook, joka oli aikanaan merkittävimpiä some-palveluita, jotka löi läpi todella rajusti ympäri maailman.

Tuskinpa opiskelijajoukko viitisentoista vuotta sitten olisi uskonut minkälaiseen suosioon Facebook tulisi yltämään. Facebookilla on tänä päivänä yli 2.2 miljardia käyttäjää, joista 1,5 miljardia käyttää facebookia päivittäin.

Youtube tulee hyvänä kakkosena videoiden jakopalveluna, jonka jälkeen tuleekin sitten suosittuusjärjestyksessä WhatsApp, Facebook Messenger, kiinalainen WeChat ja Instagram.

Messikysymys: Käytätkö itse jotain edellisistä sosiaalisen median kanavista?

Jokaista palvelua siis yhdistää valtavat käyttäjämäärät ympäri maailman ja suuret tieto- ja sisältömäärät. Jotain kertoo varmaan sekin, että esimerkiksi Tubettajista, eli Youtube-videoita tekevistä yksittäisistä henkilöistä on tullut erityisesti nuorten parissa julkkiksia siinä missä kenestä tahansa julkisuuden henkilöstä vaikkapa eri taiteen lajeista.

Voidaan siis todeta, että me elämme ajassa, jossa älypuhelimista ja niiden tarjoamista sisällöistä on tullut yksi eniten meihin vaikuttavista asioista.

Vaikka et itse käyttäisi älypuhelimia, näet sen vaikutukset joka puolella ympärillä. Tästä näkökulmasta on erittäin tärkeää pohtia, miten esimerkiksi juuri sosiaalinen media meihin vaikuttaa ja miten siihen pitäisi suhtautua.

Messikysymys: Millä tavoin älypuhelimien käyttö näkyy ympärillämme?

2. Kristittyinä sosiaalisessa median aikakaudella

Nyt lienee jo korkea aika ottaa ensimmäinen raamatunkohta tarkasteluun. Kun aloin pohtia tätä opetusta, oli alusta lähtien selvää, että tulisin käsittelemään tätä ainakin rakkauden kaksoiskäskyn ja hengen hedelmien kautta. Ne on vaan niin mahtavia! Luetaan siis ensimmäisenä tärkein käsky, jonka Jeesus on meille antanut:

Jeesus asettaa mittakaavan kohdalleen

34 Kun fariseukset kuulivat, että Jeesus oli tukkinut saddukeuksilta suun, he kokoontuivat neuvonpitoon. 35 Sitten yksi heistä, joka oli lainopettaja, kysyi Jeesukselta pannakseen hänet koetukselle: 36 "Opettaja, mikä on lain suurin käsky?" 37 Jeesus vastasi: "Rakasta Herraa, Jumalaasi, koko sydämestäsi, koko sielustasi ja mielestäsi. 38 Tämä on käskyistä suurin ja tärkein. 39 Toinen yhtä tärkeä on tämä: Rakasta lähimmäistäsi niin kuin itseäsi. 40 Näiden kahden käskyn varassa ovat laki ja profeetat."

Messikysymys: Jeesus rinnastaa molemmat käskyistä yhtä tärkeiksi. Onko sinusta helppoa ymmärtää, että käskyt ovat tasa-arvoisia? Vai onko Jumalan rakastaminen tärkeämpi käsky?

Mulle henkilökohtaisesti tämä asettaa asiat mittakaavaan. Ihan sama, käsitelläänkö me parisuhdetta, seurakuntaa, työtä, perhettä tai ihan mitä vaan, niin kaikki lähtee siitä, että meillä on Isä Jumala, joka on antanut poikansa meidän tähden kuolemaan, jotta meillä olisi iankaikkinen elämä.

Jeesuksen ylösnousemus on tai ainakin sen pitäisi olla kaikkein perustavimpana asiana elämässä.

Olkaa tarkkoja, tehkää kaikki rakkaudesta, ajatelkaa muitakin

No tuodaanpa tätä hieman lähemmäksi konkretiaa seuraavan raamatunkohdan avulla:

“13 Valvokaa, pysykää uskossanne lujina, olkaa urheita, olkaa vahvoja. 14 Kaikki, minkä teette, tehkää rakastavin mielin!” -1. Korinttolaiskirje 16

Messikysymys: Mitä valvominen, urheus ja vahvuus tässä symboloi tai tarkoittaa?

Ja heti perään:

“23 "Kaikki on luvallista" -- mutta kaikki ei ole hyödyksi. "Kaikki on luvallista" -- mutta kaikki ei ole rakentavaa. 24 Kenenkään ei pidä etsiä omaa etuaan vaan toisen parasta.

Ja vaikka tässä edellisessä kohdassa Paavali puhuukin ensisijaisesti ruuasta, niin luvussa muuten puhutaan epäjumalan palvomisesta ja sen seurauksista.

Eli näiden kohtien avulla me voidaan ymmärtää, että Jumalan täydellinen tahto on, että me ei jäää kiinni johonkin sellaisiin asioihin, jotka vie meitä kauemmas Jumalasta. Ja että ei aina tuijoteta vaan omaan napaan, vaan ajatellaan myös muita meidän ympärillä.

Messikysymys: Mitä seurauksia on Jumalasta kauemmas joutumisessa?

Pysähdy! Tekemisilläsi on vaikutukset

Ylipäätään on erittäin tervettä välillä pysähtyä pohtimaan, minkälaisia vaikutuksia minulle muodostuneilla tavoilla on minun ympärillä oleville ihmisille.

Mehän kuitenkin käytännössä eletään päivittäin valtavan suuri osa ajasta ikään kuin autopilotilla - aamutoimet, lähtö, lounas, kotiin, harrastuksiin, nukkumaan.

Jos ajatellaan nykyihmistä, kuinka nopeasti esimerkiksi juuri älypuhelin kaivetaan esiin, kun on pienikin joutilas hetki, niin mehän ollaan valtavan kiinni erinäköisissä ruuduissa pitkin päivää. Tai ainakin minä olen.

Messikysymys: Mitä hyviä tai huonoja asioita liittyy älypuhelinien helppoon saatavuuteen?

MUTTA tässäkin kohtaa täytyy pysähtyä pohtimaan sitä, että mikä sitten on liikaa. Siitä vastuun kannat sinä. Niin juuri. Sinä arvioit kuinka paljon on sopivasti.

Ei meille Raamatussa ole sanottu, että alle 10 vuoden iässä ruutu-aika on tunti päivässä ja siitä sitten voi alkaa kasvattaa lisätunnin per eletty vuosikymmen.

Vaikka ihan näin tarkalle tasolle ei raamatussa mennä, niin luetaan kuitenkin, mitä ohjeita meille on annettu.

Raamattu antaa konkreettisia ohjeita, miten kannattaa elää - somessakin

Yksi omista lempikohdista Raamatussa on Miikan kirjasta 6 luvun 8. Jae.

“8 -- Sinulle, ihminen, on ilmoitettu, mikä on hyvää. Vain tätä Herra sinulta odottaa: tee sitä mikä on oikein, osoita rakkautta ja hyvyttä ja vaella valvoen, Jumalaasi kuunnellen.

Eli siis miten tätä voisi soveltaa somemaailmaan?

- 1) Noudata Jumalan sanaa, tee sitä mikä on oikein. JA älä tee sitä mikä on väärin.
- 2) Osoita rakkautta ja hyvyttä, eli rakasta sanoin ja teoin. Ole hyvä toisille

3) Vaella valvoen, Jumalaasi kuunnellen. Eli lue Raamattua, rukoile, kokoonnu yhteen uskovien kanssa ja muista aina välillä kuunnella, mitä Jumala haluaa sinulle sanoa.

Messikysymys: Tuntuuko helpolta vai vaikealta toimia oikein somessa?

No mistä sitten voi tunnistaa siellä somessa, että meneekö homma niin kuin pitäisi. Jokainen meistä tietää, että sosiaalinen media mahdollistaa valtavasti myös hyviä asioita ja sisältöä + viestintää se on siinä missä muutkin sisällöt ja viestinnät.

Miten onnistuin?

Luetaan tähän väliin se kohta hengen hedelmistä meille muistutuksena Galattalaiskirje 5:

19 Lihan aikaansaannokset ovat selvästi nähtävissä. Niitä ovat siveettömyys, saastaisuus, irstaus, 20 epäjumalien palveleminen, noituus, vihamielisyys, riidat, kiihkoilu, kiukku, juonittelu, eripuraisuus, lahkolaisuus, 21 kateus, juomingit, remuaminen ja muu sellainen. Varoitan teitä, kuten olen jo ennenkin varoittanut: ne, jotka syyllistyvät tällaiseen, eivät saa omakseen Jumalan valtakuntaa.

22 Hengen hedelmää taas ovat rakkaus, ilo, rauha, kärsivällisyys, ystävällisyys, hyvyys, uskollisuus, 23 lempeys ja itsehillintä. Näitä vastaan ei ole laki. 24 Ne, jotka ovat Jeesuksen Kristuksen omia, ovat ristiinnaulinneet vanhan luontonsa himoineen ja haluineen. 25 Jos me elämme Hengen varassa, meidän on myös seurattava Hengen johdatusta. 26 Emme saa tavoitella turhaa kunniaa emmekä ärsyttää ja kadehtia toisiamme.

Eli meille on kaikille annettu mahdollisuus peilata toimintaamme ja sen seurauksia. Kummat painaa vaakakupissa sun somekäyttäytymisessä ja sen seurauksissa enemmän? Äsken luetellut hengen hedelmät vai jotain muuta?

Messikysymys: Mitä mieltä olet, voiko hengen hedelmät toimia mittarina onnistumisesta somessa?

Itse ainakin voin tunnistaa, että esimerkiksi vihamielisyys, eripuraisuus tai kateus on iskenyt useammankin kerran sosiaalista mediaa käyttäessä. Uskoisin, että samaa on kokeneet monet muutkin täällä.

Ja toisaalta sitten on loistavia esimerkkejä siitä, miten sosiaalisen median kanavat voi toimia välineinä rakkauden ja yhteyden luomisessa. Ihan kuten muuallakin elämässä.

Laura Siltala on Ilta Lauran kanssa -kuvioiden myötä aktiivinen somettaja ja kysyinkin Lauralta, mikä sen somepäivitys on ollut ilon aihe tai muuten työn kautta merkityksellinen. Laura mainitsi toisena esimerkkinä kuvassa olevan päivityksen ja kertoi sen taustalta seuraavaa:

“Toi mun kukkakimppupäivitys - se tekee mut iloiseksi monella tavalla. Saan nostaa siinä toisen ihmisen “parrasvaloihin”. Haluan pitää omassa somekuplassani yllä positiivisuutta, kehua aina kun mahdollista ja rohkaista toisia JA se kertoo minkälainen olen haastattelijana, toisia arvostava ja kunnioittava sekä tarinaan eläytyvä.”

Eli sosiaalinen media, kuten mikä tahansa elämän osa-alue mahdollistaa meille paljon hyvää - oikein käytettynä. Sosiaalinen media on monelle myös työväline. Keino saada jotain asioita aikaan.

Messikysymys: Minkälaisia positiivisia asioita olet saanut aikaan somessa?

Toisille meistä sosiaalinen media on jotain muuta. Olisi melko naivia siis vetää suoraan johtopäätös että some on huono tai hyvä. Se on asia, jolla voi saada paljon hyvää tai huonoa aikaan.

Nyt haastankin jokaista meistä - ei parin kanssa - vaan ihan itsekseen miettimään minuutin ajan seuraavia kysymyksiä:

- 1) Miksi ja mistä motiiveista käytän sosiaalista mediaa?
- 2) Minkälaista elämäni olisi, jos käyttäisin enemmän/vähemmän sosiaalista mediaa?

3. Minkälainen olisi Jeesuksen Instagram-seinä?

Kuten oli jo tämän opetuskerran esittelytekstissä ja onhan se sinne lappuunkin painettu, niin lupasin myös käsitellä aihetta, minkälainen olisi Jeesuksen Instagram-seinä. Ja voitaiskin tällä kertaa toteuttaa opetuksen loppuosa niin, että ota ihan alkuun hyvä asento.

Tuonne ruudulle tulee kuvia, jotka leikkimielisesti voisivat olla Jeesuksen Instagram-seinältä, jos Hän eläisi vuotta 2019. Samaan aikaan minä täältä luen raamatunkohdan tähän "postaukseen" liittyen. Jumala voi puhua monella tavalla.

16 Sillä niin on Jumala maailmaa rakastanut, että hän antoi ainokaisen Poikansa, ettei yksikään, joka häneen uskoo, hukkuisi, vaan hänellä olisi iankaikkinen elämä. Joh. 3:16

6. Älkää mistään murehtiko, vaan kaikessa saattakaa pyyntönne rukouksella ja anomisella kiitoksen kanssa Jumalalle tietäväksi, Fil. 4:6

13 Te olette maan suola; mutta jos suola käy mauttomaksi, millä se saadaan suolaiseksi? Se ei enää kelpaa mihinkään muuhun kuin pois heitettäväksi ja ihmisten tallattavaksi. Matt. 5:13

1 Halleluja! Ylistäkää Herraa taivaista, ylistäkää häntä korkeuksissa.

2 Ylistäkää häntä, kaikki hänen enkelinsä, ylistäkää häntä, kaikki hänen sotajoukkonsa.

3 Ylistäkää häntä, aurinko ja kuu, ylistäkää häntä, kaikki kirkkaat tähdet.

4 Ylistäkää häntä, te taivasten taivaat, te vedet taivasten päällä.

5 Ylistäkööt ne Herran nimeä, sillä hän käski, ja ne tulivat luoduiksi.

Ps. 148 1-5

Mielipidekysymys messiin: Jos Jeesus eläisi vuonna 2019, olisiko hän myös sosiaalisessa mediassa? Kyllä / Ei

